

Završeno štampanje "Beogradskog četvorjevanđelja"

17. avgusta 1552. godine završeno je štampanje prve knjige u Beogradu poznate kao "Beogradsko četvorjevanđelje". Knjigu je krupnim ćiriličnim slovima štampao Trojan Gunduluć, član Dubrovačke kolonije u Beogradu.

Iz pogovora na kraju knjige može se zaključiti da je knjiga štampana u štampariji koju je osnovao knez Radiša Dmitrović koga je u toku priprema zadesila smrt. Da bi potom posao nastavio Dubrovčanin Trojan Gundulić.

O pokretaču beogradske štamparije Radiši Dmitroviću malo se zna, dok se o Trojanu Gunduliću, dubrovačaninu, zanatliji i trgovcu u Beogradu zna mnogo više. Trojan je jedno od vanbračne dece Federika Gundulića, dubrovačkog plemića i pučanke, verovatno služavke u njegovoj kući, Tomuše. Iako zvanično priznat od oca nikada nije stekao plemićku titulu. U Dubrovniku je završio berberski zanat, kojim se i bavio u Beogradu. A pored toga, bavio se i trgovačkim poslovima što mu je omogućilo da prihvati finansiranje štampanja knjige. Kao i većina Dubrovčana u Beogradu bio je stanovnik dubrovačke kolonije.

Kada se upustio u izdavački poduhvat obezbedio je iskusnog znalca knjige i veštine štampanja, jeromonaha Mardarija. Mardarije je obavljao redakcijske poslove, odlučivao o tehničkom i umetničkom oblikovanju, izboru predložaka za ornamentiku zastavica i inicijala.

Ornamentalni motivi i tipovi zastavica ispred početaka svakog od četiri jevanđelja i veliki lepi inicijali u crvenoj i crnoj boji kojima je ukrašena knjiga različitih su stilova, od renesansnog, preko južnoslovenskog do orijentalnog. Ova knjiga je tako od samog početka rađena sa ambicijom da bude reprezentativna kao jedna od najznačajnijih hrišćanskih knjiga.

Knjiga "Beogradsko četvorjevanđelje" inače spada u najbolja ostvarenja starog srpskog štamparstva.

Divna Milošević

[Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0 Unported](#)

You are free:

- to Share - to copy, distribute and transmit the work
- to Remix - to adapt the work

Under the following conditions:

- Attribution. You must attribute the work in the manner specified by the author or licensor (but not in any way that suggests that they endorse you or your use of the work).
- Noncommercial. You may not use this work for commercial purposes.
- Share Alike. If you alter, transform, or build upon this work, you may distribute the resulting work only under the same or similar license to this one.
 - For any reuse or distribution, you must make clear to others the license terms of this work. The best way to do this is with a link to this web page.
 - Any of the above conditions can be waived if you get permission from the copyright holder.
 - Nothing in this license impairs or restricts the author's moral rights.